

Meister: de werkgever werft ... een privé-militie aan

Michel Capron

Het bedrijf Meister Benelux dat in Sprimont onderdelen voor de automobielin-dustrie (o.a. voor Volkswagen) maakt en ongeveer 80 arbeiders tewerkstelt, was ongetwijfeld bij de meeste Walen tot 27 februari 2012 een onbekende. Op die dag vernam men via de media dat een groep mannen voorzien van verschillende wapens een dag voordien de fabriek had overvallen om er met geweld drie vrachtwagens geladen met goederen te recupereren, maar niet zonder eerst enkele arbeiders te molesteren die er hun pauze van het weekend doorbrachten. Om deze nogal onuitgegeven krachtmeting te begrijpen moet men eerst de sociale context weten waarin alles zich heeft afgespeeld.

Een gespannen sociale context

Al gedurende twee jaar zijn de sociale verhoudingen in de onderneming Meister, een filiaal van de Duitse groep Poppe & Potthoff, verre van schitterend, wat een regelmatige tussenkomst van de sociaal bemiddelaar J.-M. Fafchamps vereiste. Een zeldzaam feit doet zich voor, want Fafchamps heeft meer dan drie maanden eerder ontslag genomen, omdat hij meende dat hij onmogelijk zijn opdracht kon volbrengen wegens het door de directie gevoerde beleid. In zijn laatste verslag had J.-M. Fafchamps de regelmatige wisseling (iedere zes maanden) van managers die bij Meister geen beslissingsbevoegdheid bezaten, evenals het herhaaldelijk overtreden van de Belgische sociale wetgeving, aan de kaak gesteld. Sinds september 2011 leefde de onderneming in een gespannen sociaal klimaat als gevolg van het ontslag van negen (van de 83) arbeiders. Ten andere, op 20 februari 2012 vernemen de arbeiders de delokalisering van twee belangrijke opdrachten toegekend aan Meister naar Tsjechië, evenals van een in Sprimont ontwikkeld R&D-project. Als

Al snel bleek dat het gedrag van deze individuen niets gemeen had met de praktijken van de door de Belgische wetgeving erkende beveiligingsfirma's.

reactie houden de arbeiders op 22 februari gedurende twee uren de leden van de directie in hun kantoor vast om meer informatie te verkrijgen ten aanzien van de toekomst van de onderneming. Ze hebben het werk hervat, maar ze weigeren om een aantal bestellingen de fabriek te laten verlaten. De teruggeroepen sociaal bemiddelaar kan slechts het mislukken van zijn bemiddelingspoging vaststellen daar de directie weigert om de gevraagde informatie te verstrekken.

De krachtmeting

De Duitse directie van Poppe & Potthoff kon deze blokkade van de bestellingen niet aanvaarden en wierf een dertigtal leden van een Duitse beveiligingsfirma aan om deze bestellingen weg te halen. Al snel bleek dat het gedrag van deze individuen niets gemeen had met de praktijken van de door de Belgische wetgeving erkende beveiligingsfirma's. Aan de ene kant waren de desbetreffende "gardes" van Duitse nationaliteit niet met lege handen gekomen: meerderen onder hen beschikten over kogelvrije vesten, telescopische wapenstukken, baseballstukken, lasers en peppersprays. Hun opdracht is duidelijk: met alle middelen de drie met goederen beladen maar in de fabriek geblokkeerde vrachtwagens recupereren. Aan de andere kant hebben deze nogal potige types enkele aanwezige arbeiders onder handen genomen¹; nogal snel omsingelen een honderdtal arbeiders en vakbondsmilitanten de onderneming, terwijl de ordediensten pogen om het ontbranden van een algemene vechtpartij te voorkomen. Na enkele uren van gespannen

onderhandelen verlaten de handlangers van de directie de onderneming, maar van de ordediensten verkrijgen ze wel dat het proces-verbaal geen melding maakt van de wapens die ze bij zich hadden. Dat gedrag van de politie is nochtans vreemd daar ze zich vergenoegden met de belofte dat ze de lijst van de betreffende individuen zouden krijgen alvorens hen naar de grens te vergezellen zodat ze hun uitvalsbasis in Duitsland in alle rust zouden kunnen bereiken. Maar deze militie heeft toch in alle illegaliteit geopereerd!

De reacties laten niet op zich wachten. Van vakbondszijde is er verontwaardiging, zelfs woede: men stigmatiseert deze brutale agressie die in de sociale relaties in ons land onuitgegeven is en men dient een civiele en strafrechtelijke klacht in. Men verwijst eveneens naar enkele precedentes met betrekking tot het weghalen van voorraden en machines door de bedrijfsleiding in het kader van een sociaal conflict, met name in 1987 bij Memorex te Herstal, in 2007 bij Nexans te Huizingen, zonder daarbij het haastig weghalen van afgewerkte auto's bij Renault-Vilvoorde aan de vooravond van de aangekondigde sluiting te vergeten. Echter, in geen van deze gevallen was er sprake van fysiek geweld. Wat het geval van Sprimont betreft hebben we te maken met een ernstige uitzondering.² Voor het VBO zijn dit te veroordelen feiten, maar men veroordeelt hier eveneens de korte "gijzeling" die enkele dagen eerder had plaatsgevonden.³ Een dergelijke vergelijking vervalst nochtans het perspectief: het plaatsen van een fysieke agressie tegen de arbeiders en een korte opsluiting van de directie in haar kantoren op hetzelfde niveau is intellectueel incorrect. Minister van Binnenlandse Zaken J. Milquet meent dat de Wet Tobback op de beveiligingsfirma's is overtreden.⁴ Het parket van Luik van zijn

kant wacht op het officiële rapport alvorens vervolging in te stellen. Van zijn kant heeft de Minister van Regionale Economie J.-Cl. Marcourt het openen van een onderzoek door het Comité P dat de politie controleert, gevraagd.

Een crisismanager

Na afloop van een vergadering van de betrokken partijen (vakbonden, advocaten van de directie van Meister, de arbeidsauditeur en de sociaal bemiddelaar) werd op 28 februari besloten om een crisismanager met een dubbele opdracht te benoemen, nl. Chr. Durand: de geesten kalmeren en vanaf 29 februari de activiteiten bij de vestiging te Sprimont opnieuw op gang brengen. Begin maart heeft deze crisismanager een ontmoeting met de Duitse aandeelhouder die de wil had betoond om de vestiging te Sprimont open te houden. De voorziene delokalisering van de bestelde onderdelen naar Tsjechië wordt echter bevestigd, terwijl de delokalisering van het R&D-project tot begin juli wordt opgeschort. Wat Chr. Durand betreft: hij zal zich inspannen om de arbeiders nopens de toekomst van de vestiging gerust te stellen en om met dat doel voor ogen nieuwe bestellingen te versieren. De federale Minister van Werk M. De Coninck veroordeelt op 21 maart in de commissie van sociale zaken van de Kamer zowel het “inopportune gebruik van geweld” van de

kant van de privé-milities en van de directie van Meister, als de “gijzeling” van de directie door de arbeiders. Ze vraagt daarbij aan de Nationale Arbeidsraad om overleg met de vakbonden en werkgever Meister te organiseren ten einde de regels van een “gentlemen’s agreement” vast te leggen. Sindsdien heeft de onderneming Meister niet meer de frontpagina’s van de actualiteit gehaald en men mag veronderstellen dat vandaag er alles normaal aan toegaat.

Bij wijze van conclusie

Twée overwegingen om te besluiten. Aan de ene kant is het beroep doen op een illegale en gewelddadige privé-militie door de directie van Poppe & Pothoff zowel ontoelaatbaar als verontrustend. Het sociaal overleg kan onder dergelijke handelingen die indruisen tegen elke vorm van sociale democratie, alleen maar te lijden hebben. Aan de andere kant had men er zich aan mogen en moeten verwachten dat de ordediensten, die altijd snel klaar staan om tegen stakingsposten op te treden, zich krachtadiger en meer gericht tegen de patronale “vernielers”, voor wie blijkbaar fysiek geweld hun enige manier van optreden is, zouden hebben gekeerd. Het is nu aan justitie om zijn werk te doen en het gedrag van deze totaal illegale privé-militie te sanctioneren.

(Vertaling: André Mommen)

Noten:

¹ Drie arbeiders hebben inderdaad klacht ingediend wegens slagen en verwondingen.

² Zie de Carte blanche van A. Demelenne, *Le Soir*, 29 februari 2012.

³ Zie het interview van P. Timmermans, *Le Soir*, 28 februari 2012.

⁴ Bij een interpellatie in het Parlement bevestigt ze deze overtredingen en Minister van Justitie A. Turtelboom erkende dat er hier sprake is van een overtreding van de wet op de politiefunctie: men had ten minste de identiteit van de leden van deze zeer “speciale” beveiligingsfirma moeten vaststellen.